

tro citroque quatiante: tali arte efformata effigie, ut absente patre, ala & sagittae fracte, atque lampades apparerent extinctae. Ovid. 1. de Remed. v. 139.

Ovid. Oria si tollas, periere Cupidinis arcus, Contemptaque jacent, & sine luce faces.

Cum Fame. Achilles Bocch. Symbol. 26. Otio dedit comitem Famem; canitque:

Achil. Quid mereare sedens in chalice quaris? Ut ipsum

Bocc. Perdant se lenta tristia fata fame.

Proinde illud Pythagorae praeceptum in Chalice (modio) ne sedeas, de quo Pier. Valerian. 56. cap. 23. & Gyrard. in Symbol. Agemus 10. Mart. n. 13. ubi de Desidia Numine. Ne Athenis Thracum cum Fame & Cupidine praevaleret otiositas, Areopagitarum incumbere muneris, studiosè curiosè que scrutari: unde quis se aleret, & desides compertos, haud citra multam transmittire. Mirum sane, Thracum sic ineptè sine ulla operatione sedere; dum ex gemma Thracio studere possent activitati. Thracius lapis aqua accenditur: ait Plin. 33. cap. 5. At extremae improbitatis nota, proclivè adorare vitia.

Thracius gemma.

DIES XIII. FEBRUAR.

Idib. 1. Grad. 23. Aquarum, micantibus stellis Helices & Arctophylacis, de quibus egimus superioribus diebus, & Ovid. v. 189.

Signa propinqua micant: prior est, quam dicimus Arcton:

Ovid. Arctophylax formam terga sequentis habet. Sagittarius vespertino occidit. Columel. & Ptolom. De Sagittario late Isag. Novembr. à n. 1. Lucida Pegasi vespere occidit. Jun. Ain. K. A. Duo canes simul currentes. Sph. Arab.

Ingradiuntur denuo ad Pharaonem Moyses & Aaron.

2. Secundò cum divina legatione ingrediuntur ad Pharaonem Cenchreem Moyses & Aaron, ut dimittat populum sanctum captivum, quò Deus vocabat. Exod. 6. 11. & Adrichom. Ann. 2453. Genebrardusque Ann. 2669. A Moysè pronunciatò in aurem Pharaonis nomine Dei tetragrammato, Rex obmutuit, & Sacerdotes spasmo expirarunt: verum Rex mox per Moysen restitutus in pristinum statum. Clement. Alexandrin. 1. Stromat. cap. 13. Euseb. lib. 9. cap. ult. ex Artapano, & Alap. in Exod. 5. 3. Inconcussum ex cap. 7. à v. 10. Aaronem projecisse virgam thaumaturgam coram Pharaone, conversamque fuisse in draconem. Quod cum Jannes & Mambres Magi

Virga in colubrem.

incantationibus diabolique virtute, vel quod certius, praestigij (ut ait Augustin. 10. Civ. cap. 16. Magica, quorum pleraque specie tenus mortalium sensus imaginaria ludificatione decipiunt. Astruit hic Vives, Alap. in Exod. 7. 12. quest. 1. & Perer. disp. 2. ubi etiam ex Palladio, n. 14. refert quae inventa in sepulchro horum Magorum, de quibus Paulus 2. Tim. 3. 8.) idem facerent; devorante virgà Aaronis illorum virgas, Rex obduratus expulit, nec Dei vocem voluit audire. Ibid. v. 14. & Adrich. Postridie incipiunt plagae, ut dicitur ibid. v. 15. Vade ad eum mane: ecce egredietur ad aquas. Usque in diem 16. producit Perer. loc. cit. dispur. 12. Unde vel miraculum virgae & ingressus ad Pharaonem fuit die 15. vel falluntur AA. hodie signantes. Haud effugium invenitur, ni dicatur tertio Moysen & Aaronem ad Pharaonem ingressos: de quo die 15.

3. Eodem in die, à Moysis hisce prodigijs ann. 661. Joas cum haberet fidem triplicis victoriae contra Syros, promissae ab Eliseo, & vidisset cadaver ex tactu illius cadaveris in vitam restitutum, ut dicemus, 12. Decembr. n. 3. Omen accipiens in vitam regni Israèl, tot annis sub regibus Syriae mortui, cum parvis, ferè nullis copijs, exijt in Aphec, quo in procinctu expectabat Benadad, filius Azaelis, cum innumero exercitu ridens audaciam, suo iudicio minime impunem futuram. Adoritur ergo adjutus è caelo Syros, primo impetu fudit, & occupatis castris multis est ditatus spolijs, & aliquibus pristinae ditionis Israèl occupatis civitatibus; quin resistere potuisset Benadad, qui in salutem fugam arripuit. Briet. & Rab. Abrah. in Cabal. hist. ex 4. Reg. 13. 17. & 25.

Prima Joas victoria de Syris.

4. Cum mortuus esset Darius Medus, ut dicemus, 28. Decembris, n. 2. quandiu successor ejus proficiscebatur è Lydia in Babylonem, Rex Persarum Cyrus; decreverunt Sacerdotes & clariores Hebraeorum Babylone congregare Synodum (quae dicta est Synagoga magna; quia in illa interfuere Zorobabel, Nehemias, Mardocheus, Josue, Daniel, Ananias, Azarias, Misael, Aggeus, Zacharias & Malachias, Daniele Praefide, & Esdra Scriba. Elias Levit. Praefat. 3. Masoreth. & Talmud, tract. Sanhedrim, ex queis & Rab. Maimonid. in Halac. 3. refert Petr. Cunaeus, 1. de Rep. Hebr. cap. 8. & Alap. in Numer. 11. 16. Nosque; Tom. 6. T. 1. n. 17. Hæc Synodus à Genebrard. Ann. 3710. dicitur, quinta. Non fallitur, ut Elias Levit. d. ubi inquit, Synodum isthanc celebriorem fuisse inter Hebraeos, propter interventionem centum

Synagoga, seu Synodus magna.

Qui interfuerunt, quando celebrata?

viginti virorum illustrium, inter quos praefati, Daniele Praefide, sub Artaxerxe Longimano, à Cyro Persarum Rege quinto: cum Daniel fato functus esset sub Dario Hystaspis, uno anno antequam templum Zorobabelis perficeretur. Briet. ab anno, 3537.

Antilogia.

5. Prudentissimè factum concilium, cum scirent Synedri captivitatem citò solutum iri, quoniam die 23. hujus Mensis finem habebat septuagesimus servitutis Babylonicæ annus; ut qui proficiscerentur in Jerusalem scirent, quid facturi in patria, ut videbimus, per Canones & decreta. Sed dices: Quomodo septuagesimus annus tunc complendus, quando Zachar. 1. 7. dicitur, quòd 24. Januarij anno 2. Darij impletum fuisse? Iste jam septuagesimus annus est. v. 12. Non semel facta est remigratio populi in Judæam, ut dicemus, 1. Mart. n. 4. Prima facta est sub Cyro, Duce Zorobabel, post completum septuagesimum annum à captivitate Iechoniae; qui finem habuit 23. hujus mensis: verum cum multi, ut observat Joseph. 11. Antiq. cap. 1. propter possessiones noluerint relinquere Babylonem in illo articulo; in secunda expeditione sub Esdra (de qua in Martio, loc. cit.) exierunt: tuncque jam erat septuagesimus annus, non captivitatis Babylonicæ, quod supponitur; sed septuagesimus à desolatione Jerusalem. Qua de causa hæc remigratio sub Dario, & illa prima sub Cyro.

Esdras Scriba Synagoga Magna.

6. Hæc Synagoga Magna (arbitror Concilium Sanhedrin) juxta Genebrard. Ann. 3638. cum viris supra signatis congregata est in emendationem librorum Canoniconum, juxta prescriptum Cabale, traditionum scilicet à Moysè ad Josue, hinc ad Seniores, ad Prophetas, denique ad hoccine Concilium, cujus Notarius fuit Esdras. Elias Levit. d. & Rab. Moys. praefat. in Sepher-Mizvoth, tract. de Votis. De Cabala plenè egimus, Tom. 6. T. 1. à n. 17. Concilium istud in Babylone inivit fuit, paulò antequam se redituri committerent, vel indictum ad terram Sanctam Concilium, desiderio visendae patriæ (sed tunc non potuit Praefes esse Daniel, qui praesens, ut ait Aben-Ezra in 1. Daniel. ad A dem posteriorem cum alijs non ascendit) igitur post redierunt in Babylonem Zorobabel, Jesus, Nehemias, Mardocheus, alijque Principes; ut apud Reges Persarum melius suis confulerent, cum adhuc ibi essent innumeri, qui facultate Regum elegerunt unum in regimen, quem vocarunt Exulum Principem. Genebrard. Ann. 3638. Vide 12. Decembr. n. 6.

Principes remigratione redierunt in Babylone.

7. Idem ann. 3710. subdit, viros hujus

magna Synodis; divino Spiritu afflatos, Scripturas Sanctas in versus distinxisse. Quare libri qui pridem veluti unus erant versus; claruerunt, & illorum sententiæ intervallis quibusdam distinctæ per versus; ut astruit Hieronym. Praefat. in Paralyp. & Isai. Ab his distributa est Scriptura in Legem, Prophetas, & Hagiographa. Legem vocant Pentateuchum. Prophetas, octo: Josue, Judices, Samuel, Reges, quatuor Majores, & deinde 12. Minores. Horum omnium apud illos unus appellatur liber. Hagiographa, dicunt Psalms, Proverbia, Canticum, Ecclesiastem, Job, Esdras, Paralipomenon, & Esther. Tanquam appendicem libro Judicum, subiiciunt Ruth; & Jeremiae, Lamentationes. Libri Judith, & Machabaeorum post hanc Synodum conscripti sunt.

Decreta Synodi magna.

Mutatio litterarum figuræ, excepto Tau, ab Esdra, cujus character floridus.

8. Auctoritate hujus Concilij elementa antiqua idiomatis Hebraici immutata sunt ab Esdra in elegantiorè formam; quapropter character Esdræ, quem invenit post transitum Euphratis, dum tempore Darij cum exulibus ascendit in Jerusalem; dicitur Character floridus, qui ex tunc dictus Hebraus & Samaritanus, ut observat refertque Kircher. 1. p. Tom. 2. Oedip. Copt. class. 2. cap. 2. Intuitus hujus mutationis; ne Samaritani Scripturas callerent, vel quia praecis characteribus operosior erat intelligentia. Talmud tract. Sanhedrim, cap. 2. Mutatis cunctorum elementorum figuris, immutata permanit figura Tau, quoniam figuram praese ferebat Crucis; ut post à Masoretis immutata est post excidium Urbis per Romanos, in odium Crucis. I a Genebrard. d. & nos loc. cit. n. 43. Qui Ann. 3638. addit: Legem ab Esdra ex characterè Hebraeo, mutatam fuisse in Arameum; sive Afsyrios characteres (quod inficiatur Rab. Simon, dicens: Nullo tempore nec scribendi, nec loquendi modus mutatus est) Hebraeorum verò idioma idiotis relictum est. Per Idiotas, intelligit Samaritanos. Ibid. plures Rabbini. Ad Hieronym. in Prolog. Galeat. & in Ezech. 9. Bel-larm. 2. de Verbo Dei, cap. 1. & Torniel. Ann. 3610. à n. 19. usque ad 26.

Samaritani dicitur Idiotas.

9. A Genebrardo & Leonardo Mario, in Kalend. Hebr. & Judaic. Munsteri de Fest. Judaeor. Hospinian. Josepho Scaliger. Marc. Lombardo, & Carolo Sigon. adsignatur festum inter Hebraeos, dictum Jejunium Esther. quoniam per illud liberata est à nece, inferenda jussu Assueri, utpotè ausa non vocata apparere coram illo, de quo 16. Mart. à n. 6. Quapropter licet ejusdem mensis die 14. jejunium Reginae coeperit pro Dei imploranda clementia in salutem populi, actu,

Jejunium Esther.

astu Amani traditi exitio; & sumpta vindicta de hostili amarulentia; à posterioribus Judæis hic dies sacratus duntaxat Jejunio Esther, & sub eodem titulo facer illis; quoniam duobus sequentibus festa Sortium sub titulo Phurim, uti dicemus. Videtis Joseph. 11. Antiq. cap. 6. Adrichom. in Chronio. & Serar. latè in Esth. cap. 9.

Jude victoria de Nicanore.

Pana Nicanoris.

Jejunium pro Jejunio Esther translatum, vel aboliitum.

Immo anticipatum.

10. Festis populi posterioribus temporibus additum aliud haud minoris celebratatis, & jurè: etenim pœnas luit blasphemus Nicanor, adjunctis Judæis à Domino in pugna, cujus præsentia in illa magnificè delectati, ut dicit 2. Machab. 15. 27. (& in sententia Rabinorum, equite cataphraeto descendente de cœlo, antesignano agminibus Israël) & prius roboratis animis somnio habitò à Juda Duce, in spem victoriæ, uti diximus die 11. n. 2. Interfecere ex Nicanoris exercitu triginta quinque millia, inter quos Nicanor ruit. Gorionides lib. 3. cap. 22. asserit, interfectum fuisse à Juda, & dissectum in duas partes. Caput suspensum in arce Sion, manum fixam in editiore loco contra templum, & linguam evulsam, incisam minutim avibus projectam, gratijs actis in templo pro victoria tanta. Ita omnes communi consilio decreverunt, nullo modo diem istum absque celebratate præterire; habere autem celebratatem tertiadecima die mensis (Adar, quæ dicitur voce Syriaca) pridie Mardochei diei. Ibid. à v. 32. & lib. 1. 7. à v. 46. Joseph. lib. 12. Antiquit. cap. 17. & AA. præcit. num. anteced. cum Riber. 5. de Templ. cap. 18. In hujusmodi certamine, ex hostibus nec unus quidem remansit. Ibid. v. 46. Unde cum illud usque jejunium celebraretur Esther, & Judæi illo in die etiam jejunarent; post Judæ de Nicanore victoriam partam, jejunium omninò abolitum: remansitque festum nomine Jejunij Esther, & victoria de Nicanore. Alapide hic placet, jejunium Esther post præfatam victoriam vel abolitum, vel in alium diem translatum. Reliqua postredie à n. 4.

11. Ni fallor, jejunium Esther post victoriam de Nicanore, non abolitum; nec in 9. Decembris translatum sine titulo; ut ait Genebr. in Kal. Hebr. & Leonard. Mar. in Judaic. celebratur jejunium, cujus Doctores nostri non indicant causam. Inter Hebræos usitatum, quoties aliquod festum incidisset in die jejunij, jejunium anticipare, uti observat Baron. Ann. Christ. 34. n. 156. Unde cum in præsentem diem caderet memoria victoriæ Judæ de Nicanore; jejunium pro jejunio Esther, quod semper observatum ante festum Phurim, anticipabatur, ac ser-

vabatur die 12. De præsentem festo Phurim astruit Moyfes Maimonid. in Cæremon. lib. 3. cap. de Jejun. & cap. de Sabbat. Idem observarunt, quando jejunium in Sabbatum incidebat: etenim cum Sabbato jejunare fas non esset (Judith. 8. 6.) quoniam jejunanti in Sabbato pœna, die sequenti etiam jejunare (ut inft. Moyfes Ægyptius, loc. cit.) jejunium diem Sabbati, sive festi præveniebat.

12. Hac in die in Synagogis legebatur historia Esther, & ejulabant gemitus fingentes, simulque vociferantes in speciem afflictionis, qua affectus populus Judaicus dolo Aman, dum decretum exitij illorum pependit Susis. In omnibus provincijs, oppidis ac locis, ad quæ crudele Regis dogma pervenerat, plantus ingens erat apud Judæos, jejunium, ululatus & fletus; sacco & cinere multis pro strato utentibus. Esth. 4. 3. Mimicè tragœdiam imitabantur cum gaudio congregati, sicut prisci promiserant Estheri & Mardocheo: Observantes dies Sortium: & observanda susceperunt à se & à semine suo jejunia & clamores & Sortium dies. Ibid. cap. 9. à 31. id est, cuncta quæ ad gaudium ac lamentum attinebant. Hinc cum in lectione, Amani nomen audiebatur, strepitu ingenti, clamore inusitato, supplicatione manuum & pedum, quasi inimicum deturbarent, & contumelijs afficerent; edebant averfionis signa. Vide die 15. à num. 7. Præsens ergo dies dicebatur tristitiæ; sed sequentes summi gaudij. Sanctius in Esther, 9. n. 29.

In Synagogis imitabantur tragœdiam.

13. Ann. ult. prædicationis Christi, cum fugisset propter Phariseorum & Sacerdotum invidiam à Jerusalem, ut dictum pridie, num. 7. docuit discipulos orare (arbitror denuò, quippe anno, 31. jam docuerat in monte) & post doctrinam ejecit ab homine demonium mutum. Castell. ex Luc. 11. à 1. Fides sit apud Auctorem: inconcussam autem, hunc diem, ann. Christi, 31. fuisse trigessimum septimum ejus jejunij sacri.

Christi gesta.

Ejus jejunij dies XXXVII.

14. Romæ, Senatus legitimus. Boxhorn. & Schild. Vestæ Parentalia. V. K. R. & Elias Renufner. Nescio quæ Vestæ Parentalia, nisi sit ejus templi expiatio, seu lustratio, de quo, 15. Jun. Hac die Feriæ Fauni. K. Rom. & Ovid. 2. Fastor. v. 193.

Senatus legitimus. Vestæ parentalia.

Idibus agrestis sumant altaria Fauni, Hic ubi discretas insula rumpit aquas. Templum habebat in insula Tiberina ad angulum superiorem; dicit hic Paulus Marf. In Aventino erat templum, & ibi celebrabantur Faunalia, Nonis Decembr. Semper cum Pico colebatur. Addit Ant. Constant. Sciendum, quod Majores, Faunum & Picum duos

Ovid.

Feriæ Fauni.

Faunalia. Pico & Faunus.

duos

duos demones esse, per Aventinum collem incedere solitos, fabulati sunt. Marlian. in Topograph. cap. 78. & in Epitcm. 5. cap. 4. In Aventino fuisse Fauni, Picique antrum & fontem, ex quo bibebant: atque Numam illic vino apposito eos ebrios factos conjecisse in vincula, & ab his fulmina elicere, didicisse. Picus Circes veneficij est mutatus in avem, de quo Ovid. 14. Metamorph. fab. 7. & Virgil. 7. Æneid. à v. 187. qui ante & post metamorphosum graphicè pingit.

Ipsè Quirinai lituo, parvæque sedebat Succinctus trabea, levæque Ancile gerebat Picus equum domitor: quem capta cupidine conjux Aurea percussum virgâ, versumque venenis, Fecit avem Circe, sparsisque coloribus alas.

Hic fuit pater Fauni, tantæ pietatis, ut expositos Romulum & Remum & nutriet & custodiret, utpotè avis regia, Marti dicata. Plutarch. in Romul. & de Fortium. Roman. addit: Sacra avis, quam Picum Martium appellant, admoventes se atque assidens, leniter vicissim uriusque infantis os unguiculis diduxit ac turundam esca sua ingessit concisam. Toto cœlo distat ejusmodi Theogonia ab illa ex Chronico Alexandri. ubi à fol. 85. dicitur: Nemrod qui Saturnus dictus, in Assyria multis annis imperium obtinuit. Fuit huic uxor Semiramis, apud Assyrios Rhea appellata, in qua Saturnus Picum habuit filium, quem parentes Jovem à Planctra nominarunt. A Nemefi Jupiter, seu Picus filium suscepit, quem ob ingenij acumen Belum indigitavit. Unde Saturnus in Occidentem profectus est (relicto Pico Assyria) ubi filiam procreavit, cui Venere nomen à celestis astri Venere tradidit; ed quod sapientia & Philosophia perstudiosa esset, quam & Adonidi Atheniensi nuptui tradidit, qui in magna vita modestia usque ad mortem philosophando simul persisterunt. Picus vero seu Jupiter, cum regnum Assyriorum curasset annis 30. relicta ibi marre & Junone, sorore eademque conjuge, creatoque Belo Assyriorum Rege, ad Saturnum in Occidentem est profectus. Belus ergo cum Assyrijs biennio præfuisset, decedit, quem Persæ in censum Deorum retulerunt. Saturnus vero cum Picum seu Jovem ad se venientem videret; regnum Occidentis illi concessit, quod senio admodum atque morbo laboraret. Picus Occidentem seu Italiam cum regia potestate tenuit annos 62. Assyria Ninus post Belum imperavit: qui matrem suam Semiramidem in uxorem duxit. Unde Persis (probefas!) accepta lex parentes & sorores in consortem tori asciscendi. Ninus urbem Niniven condidit, &c.

15. At Picus pater dicitur Fauni, qui in adventu Evandri apud Oborigines regnum à Majoribus acceptum tenebat, vir fortis, ac prudens: à Romanis postquam unius Indigerum sacris honoratus & carminibus. Halicarnass. 1. num. 14. Post Romulum habuit templum in Monte Cœlio, quod circulari formâ, multis in ambitu adornatum columnis. Rosin. 2. cap. 17. in quo agnâ & hœdo litabatur. Idem cap. 33. Fauno quoque capram immolari novimus, quamvis Semideo, cujus ades una ad forum Olitorium, altera ad Tiberis ripam Jovis & Fauni. Alex. Neapol. 4. cap. 12. & Gyrald. Syntagm. 17. n. 92. qui Syntagm. 15. n. 9. ex Pomponio Læto præmittit: Faunus antiquissimus omnium Regum in Latio fuit: homines more ferarum viventes, in mitiorem vitam redegit, lucos sacravit, urbibus nomina dedit, adificia erexit, templa adificavit, quæ ideo à Fauno sana dicuntur. Pater & princeps dicitur Satorum, sicut in Arcadia Pan, ideoque eandem in simulacris formam habebat & figuram. Mythologicè cogitat Natal. Comes, 5. cap. 9. Deorum (ait) religionem instruit, multaque ad agriculturam excogitavit; & inter Deos relatus agrestium. At quoniam nisi per novas & admirabiles, aut etiam formidabiles figuras Deorum, multitudo imperitorum teneri non poterat; terror illi, Panos non dissimilis, Fauno additus est; ut ad metum & cultum impelleretur. Vide Isidor. 8. Origin. cap. 11.

Tom. 1. Ephem.

16. Ei, ut diximus, templum in prora, quia in forma navis insula Tiberina, situm: quod ita fluctibus celsit; ut nec vestigia quidem pateant: subdit Marlian. d. cap. 123. In hoc templo respondebat per somnia. Ovid. 4. Fastor. à v. 650. & aliquando gravissimo corsalio, pectoris æstu, sive incubo (Nostrates: Pesadilla) in cujus amuletum à consulentibus portabatur. Paonia: de qua Plin. 25. cap. 4. Hæc medetur Faunorum in quiete ludibrijs. Præcipiunt eruere noctus quoniam si Picus-Martius videat, tuendo, in oculos imperum faciat. Dalecamp. hic. Græcè Ephialte: quod opinione Veterum, Fauni hæc visa dormientibus immitterentur. Hac de causa Faunus dæmon dicitur, qui attonitos reddat homines. Natal. Comes, d. & Gyrald. quò dudum, arbitratur Inferum & pestilentem Deum. Isidor. 11. cap. 3. vocat Faunum sicarium. Nos spectra. Iliias, 13. 21. Pilofof. Hieronymus, Demones. Servius in Virgil. 7. Æneid. v. 180. exponit: Quidam est Deus Fatuellus, cujus uxor est Fatua (de qua fusè, 1. Maij, à n. 9.) Faunus

Sacra Fauno.

Imago.

Oracula.

Paonia.

Amator à Pico Martio.

Faunus & Fauna.